

UWAGI METODOLOGICZNE

1. Podstawowe pojęcia i wskaźniki ekonomiczne stosowane w publikacji

Przychody z całokształtu działalności obejmują:

- **przychody netto ze sprzedaży produktów** (wyrobów gotowych, półfabrykatów oraz usług) wytworzonych przez jednostkę, a także opakowań, wyposażenia i usług obcych, jeżeli są one fakturowane odbiorcom łącznie z produktami;
- **przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów**, tj. nabytych w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym rzeczowych aktywów obrotowych oraz produktów wytworzonych przez jednostkę, jeśli sprzedawane są one w sieci własnych sklepów obok towarów obcej produkcji;
- **przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na eksport** obejmują wewnątrzwspólnotową dostawę do krajów członkowskich UE oraz eksport do krajów pozaunijnych;
- **pozostałe przychody operacyjne**, tj. przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny, aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- **przychody finansowe**, tj. kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji (sprzedaży), zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- **koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów** związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- **pozostałe koszty operacyjne**, tj. koszty związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub całość wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na prawne lub o

dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązanie (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;

- **koszty finansowe**, tj. m.in. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, stratę ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów stanowi różnicę między przychodami netto osiągniętymi ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów a kosztami poniesionymi na ich uzyskanie (koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów).

Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest sumą wyników finansowych: na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, na pozostałej działalności operacyjnej oraz na operacjach finansowych.

Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.

Obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych i płatności z nim zrównanych na podstawie odrębnych przepisów (wpłaty z zysku po opodatkowaniu podatkiem dochodowym na rzecz budżetu przez przedsiębiorstwa państwowe i jednoosobowe spółki skarbu państwa).

Wpływający na wynik finansowy podatek dochodowy za dany okres sprawozdawczy obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Część odroczone stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego (w związku z przejściowymi różnicami między wynikiem finansowym brutto a podstawą opodatkowania, wynikającymi z odmienności momentu ujęcia przychodu i kosztu zgodnie z przepisami o rachunkowości a przepisami podatkowymi) na koniec i początek okresu sprawozdawczego.

Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

Aktywa obrotowe oraz zobowiązania:

- **aktywa obrotowe** są częścią kontrolowanych przez jednostkę zasobów majątkowych wykorzystywanych w działalności operacyjnej o wiarygodnie określonej wartości, powstałych w wyniku przeszłych zdarzeń, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych. Obejmują: zapasy (rzeczowe aktywa obrotowe) oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje oraz rozliczenia międzyokresowe;

- **należności krótkoterminowe** obejmują ogół należności z tytułu dostaw i usług oraz całość lub część należności z innych tytułów niezaliczonych do aktywów finansowych, a które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego;

- **inwestycje krótkoterminowe** są krótkoterminowymi aktywami nabytymi w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z przyrostu wartości tych aktywów;
- **krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe** są rozliczeniami, które trwają nie dłużej niż 12 miesięcy od dnia bilansowego;
- **zobowiązania** są wynikającym z przeszłych zdarzeń obowiązkiem wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które powodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów jednostki;
- **zobowiązania krótkoterminowe** (bez funduszy specjalnych) to ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego;
- **zobowiązania długoterminowe** są ogółem zobowiązań, których okres spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, z wyjątkiem zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

Wskaźniki:

- **wskaźnik poziomu kosztów** jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- **wskaźnik rentowności ze sprzedaży** jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- **wskaźnik rentowności obrotu brutto** jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- **wskaźnik rentowności obrotu netto** jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- **wskaźnik płynności finansowej I stopnia** jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- **wskaźnik płynności finansowej II stopnia** jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- **wskaźnik płynności III stopnia** jest to relacja aktywów obrotowych jednostki (zapasów, należności krótkoterminowych, inwestycji krótkoterminowych i krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych) do zobowiązań krótkoterminowych.

Nakłady na środki trwałe to poniesione w okresie sprawozdawczym nakłady na budowę lub (i) zakup środków trwałych (w tym także niewymagających montażu lub instalacji) wraz z kosztami ponoszonymi przy ich nabyciu, tj. kosztami transportu, załadunku i wyładunku, ubezpieczenia w drodze, cel itp., nakłady na wytworzenie środków trwałych we własnym zakresie, koszty dostosowania środka trwałego do użytkowania, koszty montażu oraz nakłady na ulepszenie istniejących środków trwałych, w tym również na ulepszenie obcych środków trwałych.

W związku z elektronicznym naliczaniem tablic, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić nieznacznie od podanych wielkości „ogółem”.

UWAGI ANALITYCZNE

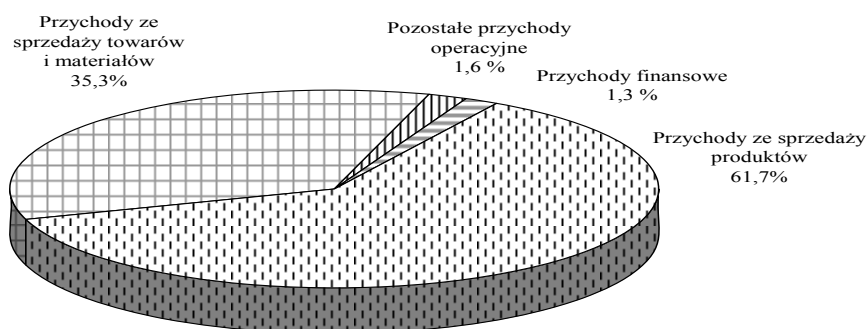
1. Ogólna charakterystyka podmiotów gospodarczych.

Zawarte w niniejszej publikacji informacje o wynikach finansowych osiągniętych przez podmioty gospodarcze w I półroczu 2006 roku obejmują dane o 40964 przedsiębiorstwach, z tego 15577 to jednostki o liczbie pracujących powyżej 49 osób, a 25387 – o liczbie pracujących od 10 do 49 osób.

1.1. Jednostki o liczbie pracujących powyżej 49 osób

W I półroczu 2006 roku wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw ukształtowały się znacznie korzystniej niż przed rokiem. Przychody z całokształtu działalności wyniosły 691,9 mld zł i były o 12,7% wyższe niż przed rokiem, natomiast koszty uzyskania tych przychodów osiągnęły wartość 653,3 mld zł i były wyższe o 12,2%. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wzrosły we wszystkich sekcjach (wzrost o 13,2%), największy wzrost odnotowano w handlu i naprawach oraz w przetwórstwie przemysłowym, a ich udział w przychodach ogółem wzrósł z 96,6% przed rokiem do 97,1%. Z przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółem 82,4% stanowiły przychody uzyskane przez jednostki sektora prywatnego.

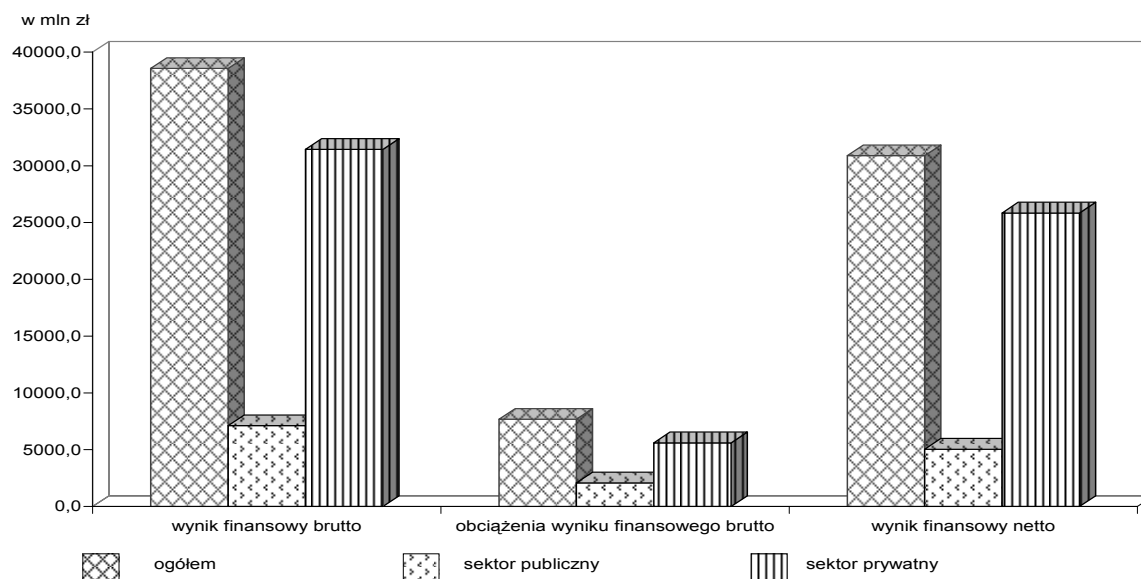
Wykres 1.1.1. Struktura przychodów z całokształtu działalności

Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wzrósł o 14,0% i wyniósł 37,8 mld zł. Wynik ten w 82,4% był wypracowany przez jednostki sektora prywatnego. Poprawił się wynik na pozostałej działalności operacyjnej (o 0,9 mld zł), zmniejszyła się znacznie strata na operacjach finansowych (o 1,2 mld zł). W rezultacie, wynik na działalności gospodarczej był o 6,7 mld zł (o 21,1%) wyższy niż przed rokiem.

Wynik finansowy brutto w I półroczu 2006 roku wyniósł 38,6 mld zł wobec 32,2 mld zł przed rokiem.

Wykres 1.1.2. Wyniki finansowe podmiotów gospodarczych

Obciążenia wyniku finansowego brutto wyniosły 7,7 mld zł, tj. o 4,5% więcej niż przed rokiem.

Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 30,9 mld zł (wobec 24,9 mld zł w I półroczu 2005 roku), przy szybszym wzroście zysku netto (o 14,4%) i obniżeniu się straty netto (o 20,3%).

W badanym okresie zysk netto wykazało 69,3% przedsiębiorstw (przed rokiem 66,0%), a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wzrósł z 79,8% do 82,5%. W porównaniu z I półroczem 2005 roku zwiększył się w ogólnej liczbie badanych podmiotów udział jednostek rentownych (wykazujących wskaźnik obrotu netto równy i większy od 0,0%) z 67,7% do 70,9% oraz ich udział w przychodach z całokształtu działalności – z 80,5% do 83,1%.

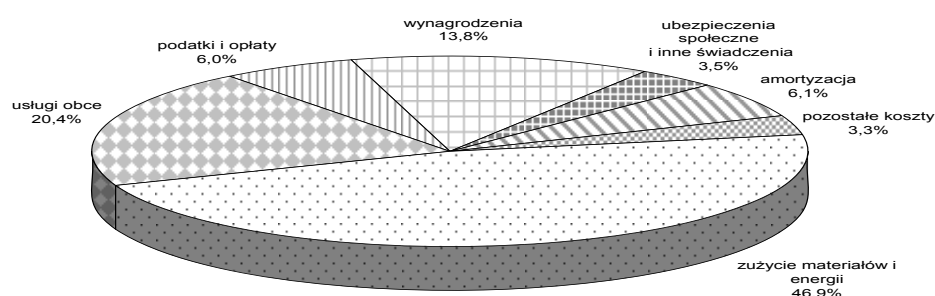
W I półroczu 2006 roku poprawiły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności wyniósł 94,4% (wobec 94,8% przed rokiem), wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów pozostał na tym samym poziomie (5,6%), wskaźnik rentowności obrotu brutto wzrósł z 5,2% do 5,6%, rentowności obrotu netto z 4,0% do 4,5%.

Poprawiły się znacznie wskaźniki płynności I i II stopnia. Wskaźnik płynności finansowej I stopnia wyniósł 32,6% (wobec 30,4% przed rokiem), a II stopnia 99,3% (95,0%). Wskaźnik płynności finansowej I stopnia powyżej 20% uzyskało 41,1% badanych przedsiębiorstw, a wskaźnik II stopnia w przedziale 100 do 130% – 12,7% przedsiębiorstw wobec odpowiednio przed rokiem 38,5% i 13,3%.

Koszty bieżącej działalności poniesione przez badane podmioty w I półroczu br. były o 11,9% wyższe niż przed rokiem. W strukturze rodzajowej kosztów zwiększył się udział kosztów zużycia materiałów (z 42,0% do 43,7%), natomiast zmniejszył się udział wynagrodzeń brutto (z 14,2% do 13,8%), podatków i opłat (z 6,4% do 6,0%), ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń (z 3,6% do 3,5%), amortyzacji (z 6,5% do 6,1%),

pozostałych kosztów (z 3,5% do 3,3%) oraz zużycia energii (z 3,3% do 3,2%). Udział kosztów usług obcych – podobnie jak w I półroczu ub. roku – ukształtował się na poziomie 20,4%.

Wykres 1.1.3. Struktura kosztów rodzajowych

Wartość aktywów obrotowych badanych przedsiębiorstw wyniosła w końcu czerwca 2006 roku 422,2 mld zł. Wartość zapasów w tych przedsiębiorstwach wynosiła 109,4 mld zł i była o 9,5% wyższa niż przed rokiem, należności krótkoterminowych – o 13,4%, a inwestycji krótkoterminowych – o 18,0%. W strukturze zapasów ogółem wzrósł udział materiałów (z 32,0% do 32,5%), towarów (z 33,9% do 34,4%) oraz półproduktów i produktów w toku (z 14,4% do 14,9%), a obniżył się udział produktów gotowych (z 17,6% do 16,4%).

Zobowiązania długo- i krótkoterminowe (bez funduszy specjalnych) wyniosły w końcu czerwca 2006 roku 431,3 mld zł i były o 8,5% wyższe niż przed rokiem. Zobowiązania długoterminowe stanowiły 30,1% zobowiązań ogółem (wobec 31,0% przed rokiem).

Wartość zobowiązań krótkoterminowych badanych przedsiębiorstw wyniosła 301,4 mld zł

i była o 9,8% wyższa niż przed rokiem. Wzrost wartości zobowiązań odnotowano w zobowiązaniach z tytułu dostaw i usług – o 11,9%, z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń – o 4,2% oraz w pozostałych zobowiązaniach – o 21,8%. Spadek odnotowano w zobowiązaniach z tytułu kredytów i pożyczek – o 4,2% oraz w zobowiązaniach z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych – o 9,6%.

Zobowiązania długoterminowe w końcu czerwca 2006 roku wyniosły 129,9 mld zł i były o 5,4% wyższe niż przed rokiem. Odnotowano wzrost zobowiązań z tytułu kredytów bankowych i pożyczek – o 13,2% oraz zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych – o 32,3%. Obniżeniu uległy pozostałe zobowiązania – o 3,4%.

Z grupy przedsiębiorstw objętych badaniem 47,4% wykazało sprzedaż na eksport (wobec 45,4% przed rokiem). Poziom sprzedaży eksportowej był o 21,7% wyższy niż przed rokiem, a jej udział w przychodach netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółu podmiotów zwiększył się z 19,1% do 20,5%. Sprzedaż eksportowa stanowiła ponad połowę obrotów w 29,4% przedsiębiorstw (w tym w 17,2% podmiotów przekraczała 75%). W 15,7% przedsiębiorstw sprzedaż eksportowa mieściła się w przedziale od 25,1% do 50% obrotów, w 16,8% – w przedziale od 10,1% do 25,0%, a w pozostałych 38,1% przedsiębiorstw udział eksportu w obrotach był niewielki i nie przekraczał 10%.

W grupie podmiotów eksportujących wyższy był udział jednostek wykazujących zysk netto (74,2% wobec 70,3% przed rokiem). Podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe osiąmane przez eksporterów ukształtowały się, z wyjątkiem wskaźników płynności finansowej I i II stopnia, korzystniej niż dla ogółu badanych przedsiębiorstw.

Nakłady na środki trwałe realizowało ok. 85% badanych podmiotów. Wartość tych nakładów wyniosła 25,9 mld zł i była o 9,6% wyższa niż przed rokiem. Inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie: przemysłu, na które przypada 62,4% ogółu

poniesionych nakładów, transportu, gospodarki magazynowej i łączności – 14,1% oraz handlu i napraw – 10,6%. Ze zrealizowanych nakładów 68,1% przypadało na zakupy maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi oraz środków transportu, a 31% na budynki i lokale.

Udział nakładów poniesionych przez jednostki sektora prywatnego w nakładach ogółem badanych przedsiębiorstw wyniósł 77,7% (wobec 77,6% przed rokiem). Udział ten był najwyższy w handlu i naprawach – 98,5%, w budownictwie – 93,6%, w przetwórstwie przemysłowym – 93,5%. W samym przetwórstwie przemysłowym nakłady jednostek sektora prywatnego dominowały w produkcji: masy włóknistej oraz papieru, mebli oraz pozostałej działalności produkcyjnej – po 100,0%, wyrobów tytoniowych, pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – po 99,9%, wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych – 99,5%, sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych – 99,4%, wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych 98,7%, metalowych wyrobów gotowych – 98,4%, drewna i wyrobów z drewna – 98,2%, a także odzieży i wyrobów futrzarskich – 98,0%.

1.2. Jednostki o liczbie pracujących 10-49 osób

Przychody z całokształtu działalności osiągnięte w I półroczu 2006 roku przez przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących wynosiła od 10 do 49 osób, wzrosły o 11,0% w stosunku do I półrocza roku ubiegłego i wyniosły 130,1 mld zł. Koszty ich uzyskania wzrosły o 10,1% i wyniosły 124,5 mld zł. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wzrosły o 10,9%, a koszty ich uzyskania o 10,6% i wyniosły odpowiednio 126,7 mld zł i 122,1 mld zł.

Wynik finansowy brutto wyniósł 5,6 mld zł, zaś jego obciążenia 1,0 mld zł. Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 4,5 mld zł (wobec 3,3 mld zł przed rokiem). W porównaniu z I półroczem 2005, podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe znacznie się poprawiły i wyniosły odpowiednio: wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności 95,7% (wobec 96,5%), wskaźnik rentowności obrotu brutto 4,3% (3,5%), rentowności obrotu netto 3,5% (2,8%), wskaźnik płynności finansowej I stopnia 28,7% (23,2%). Wzrósł udział jednostek wykazujących zysk netto (z 63,3% do 66,4%).

Koszty bieżącej działalności poniesione przez omawiane przedsiębiorstwa były o 13,6% wyższe niż przed rokiem. W strukturze rodzajowej kosztów zwiększył się udział usług obcych (z 29,2% do 30,4%) oraz podatków i opłat (z 2,8% do 2,9%), zmniejszyły się natomiast udziały pozostałych kosztów.

Wartość zobowiązań ogółem wzrosła o 2,4% (w zobowiązaniach długoterminowych nastąpił wzrost o 6,6%, natomiast w zobowiązaniach krótkoterminowych – o 0,9%). Ponad 69,3% wartości zobowiązań długoterminowych stanowiły kredyty i pożyczki, natomiast w zobowiązaniach krótkoterminowych dominowały zobowiązania z tytułu dostaw i usług (62,6%).

Spośród badanych przedsiębiorstw sprzedaż na eksport wykazało 24,4% jednostek (wobec 23,1% przed rokiem). Wartość sprzedaży eksportowej była o 14,1% wyższa niż w I półroczu 2005 roku.

Nakłady na środki trwałe realizowało ok. 56% badanych podmiotów. Nakłady tych przedsiębiorstw wyniosły 3,4 mld zł i były (w cenach porównywalnych) o ok. 20% wyższe niż przed rokiem. Nakłady na budynki i budowle były wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku o ok. 27%, a zakupy zwiększyły się o ok. 15%. Udział zakupów w nakładach ogółem wyniósł ok. 54% (przed rokiem ok. 57%). Inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące

działalność w zakresie handlu i napraw – 26,7%, przetwórstwa przemysłowego oraz obsługi nieruchomości i firm – po 25,7%.

Na inwestycje jednostek sektora prywatnego przypada 92,5% poniesionych nakładów na środki trwałe zrealizowane przez grupę podmiotów o liczbie pracujących 10-49 osób.

Objaśnienia znaków umownych i skrótów użytych w publikacji

Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05
Znak (x)	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe
Znak (#)	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej
"W tym:"	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy